

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4296/2019
18.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Марија Локсовић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., коју заступа пуномоћник Александар Марков, адвокат из ..., ради уређења одржавања личних односа детета са сродницима, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 222/19 од 07.06.2019. године, на седници одржаној 18.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 222/19 од 07.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 222/19 од 07.06.2019. године, делимично је усвојена, а делимично одбијена жалба тужилаца и пресуда Основног суда у Врбасу, Судске јединице у Кули П2 235/2018 од 13.02.2019. године (којом је одбијен тужбени захтев) преиначена у делу одлуке о тужбеном захтеву, тако што је одређен начин одржавања личних односа малолетног ГГ са тужиоцима на тај начин што ће се виђање у прва два месеца од дана правноснажности пресуде одвијати у контролисаним условима у просторијама Центра за социјални рад Општине ..., сваког петка од 12,00 до 14,00 часова у присуству мајке и радника Центра, а након истека овог периода у даљем ће се виђање одвијати два пута месечно и то једне недеље од 09,00 до 18,00 часова у кући деде и бабе по мајци, а кроз 14 дана недељом од 09,00 до 18,00 часова у кући деде и бабе по оцу, све у присуству мајке, док је у преосталом делу тужбеним захтевом предложени модел виђања одбијен као неоснован, и потврђена је одлука о трошковима поступка. Одбијен је захтев странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетни ГГ рођен је године, током емотивне везе тужене са ДД, сином тужилаца. Од петог месеца трудноће тужене, ДД се налази у иностранству непрекидно, у бекству, јер је за њим расписана централна потерница због правноснажне осуде за извршење кривичног дела. Никада није био у непосредном контакту са малолетним ГГ. По тужби ДД, његово очинство над малолетним ГГ, утврђено је правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору од 28.05.2015. године. Истом пресудом одређено је да ће тужена самостално вршити родитељско право над малолетним дететом и као пребивалиште детета одређено је пребивалиште мајке. Тужена са тужиоцем АА нема коректне односе, док је са тужиљом ББ била у коректним односима. ББ је долазила два, три пута месечно у кућу у којој живи тужена са малолетним ГГ како би видела унука, а и тужена је доводила малолетног ГГ у кућу тужилаца једном до два пута месечно у времену од 12,00 до 14,00 часова када тужилац АА није био код куће, односно када је био на послу. Тужилац АА је избегавао сваки контакт са туженом што је њу јако повређивало. Водила је малолетног ГГ и на славу код деде и бабе, с тим што су односи са тужиоцем АА били затегнути. Тужена је омогућавала тужиљи ББ да виђа малолетног ГГ све до децембра 2016. године када је ББ саопштила туженој да ће поднети тужбу из разлога што тужена онемогућава АА да одржава контакте са унуком. Након тога тужена је спречавала сваки контакт тужилаца са малолетним ГГ. Други син тужилаца – стриц, долази код тужене и распитује се о малолетном ГГ једном месечно чему се тужена не противи. Тужена је у почетку имала коректну комуникацију са ДД путем телефона и интернета, али је временом њихов однос поремећен, због чега су пресудом Основног суда у Врбасу, Судске јединице у Кули од 19.01.2017. године ДД одређене мере заштите од насиља у породици. Стамбено материјални услови у којима живе тужиоци су у потпуности задовољавајући и могу да одговоре потребама малолетног детета, једна соба у њиховој кући у којој се налазе ствари и дечије играчке је намењена малолетном ГГ. Тужилац АА рођен је године, запослен је на пословима ..., а тужиља ББ је рођена године и запослена је као Немају индикатора психопатолошких поремећаја личности који би ометали њихову подобност за одржавање контакта са унуком. Тужена је рођена године, по занимању је ...-незапослена је и са малолетним ГГ живи у родитељској кући, у заједници са

родитељима. Између парничних странака постоје поремећени односи које посебно карактерише одсуство јасне и адекватне комуникације и постојање конфликтних релација између ДД и тужене. Према налазу и мишљењу Комисије вештака Клинике за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ Београд, регулисање односа тужилаца са унуком, психолошки је оправдано и пожељно за комплетнији развој личности детета, а постојећа динамика односа између родитеља детета је неповољна за развој детета, јер је отац детета осуђен за насиље у породици док тужиоци занемарују ту чињеницу. Мишљење комисије је да је у интересу малолетног ГГ да одржава личне односе с тужиоцима али да у тренутку давања овог мишљења нема услова да се малолетни ГГ виђа са дедом и бабом, већ је потребно да се странке упуте у надлежни Центар за социјални рад ради породичног саветовања у циљу успостављања међусобне комуникације и заједничког договора о моделу виђања тужилаца са унуком, те уколико саветовање буде успешно предложен је модел виђања. До контакта између унука и тужилаца у Центру за социјални рад Општине ... није дошло и после више покушаја, с обзиром да тужена није доводила дете изналазећи оправдања. Тужиоци имају жељу да виђају унука и вољу да прихвате сарадњу стручних лица Центра у циљу успостављања комуникације са туженом и остваривања виђања са унуком и прихватају било који облик виђања о којем суд одлучи, док тужена схвата да дете треба да виђа тужиоце али сматра да то може да се одвија само у њеној кући уз присуство ње и њених родитеља. Спремна је да прихвати посредовање радника Центра за социјални рад али не Центра у

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, закључујући да се за сада нису стекли неопходни услови за одржавање личних контаката тужилаца са малолетним унуком. Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку налазећи да је, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, најбољи интерес малолетног детета да успостави и одржава контакт са тужиоцима као блиским сродницима, и правилно оценио да је тужбени захтев основан, применом члана 61. став 5, члана 266. став 1., у вези са чланом 270. Породичног закона.

Одредбом члана 61. став 5. Породичног закона, прописано је да дете има право да одржава личне односе са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост ако ово право није ограничено судском одлуком. Одредбом члана 266. став 1. истог Закона прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, а одредбом члана 270. наведеног закона, прописано је да пре него што донесе одлуку, између осталог, о заштити права детета, суд је дужан да затражи налазе и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Врховни касациони суд налази да се, приликом доношења одлуке о тужбеном захтеву, другостепени суд руководио најбољим интересом малолетног детета. Побижана одлука је заснована на налазима Центра за социјални рад

Општине ... и налазу и мишљењу Комисије вештака Клинике за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ из Београда, а који су дати на основу обављених разговора, опсервације породице и детета. Наведени налази органа старатељства и клинике указују да постоји потреба да се омогући и убудуће одржавају лични односи тужилаца као бабе и деде са малолетним дететом. У таквој ситуацији, руководећи се заштитом права детета, у које у конкретном случају спада и одржавање личних односа са малолетним унуком, супротно ревизијским наводима, у најбољем интересу малолетног ГГ је да буде у контакту са својим блиским крвним сродницима, бабом и дедом по оцу, на начин како је одређено другостепеном пресудом. Сходно наведеном неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Неосновани су ревизијски наводи којима се указује да због сукоба породице оца и мајке малолетног детета, одлука о тужбеном захтеву није у најбољем интересу малолетног детета, с обзиром на налаз Клинике. Ово стога што је ову чињеницу надлежни орган старатељства имао у виду, као и комисија вештака Клинике за психијатријске болести, када су дали наведена мишљења која су у спису и из којих произилази да је у најбољем интересу малолетног ГГ да одржава личне односе са тужиоцима, бабом и дедом по оцу, што се не може довести у сумњу због тренутних лоших односа странака. Управо због тога, је другостепени суд правилно одредио овакав модел одржавања личних односа, прво у контролисаним условима, да би се уз стручну помоћ Центра решили конфликтни односи и успоставила комуникација у складу са интересима детета, а затим када се стекну услови, само уз присуство мајке малолетног детета, имајући при томе у виду потпуно одсуство спремности тужене на сарадњу са Центром у циљу омогућавања контакта и побољшања међусобних односа, а са друге стране спремност и мотивисаност тужилаца, због чега је оцена најбољег интереса малолетног детета донета на основу правилно утврђеног чињеничног стања.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић